وقایع نویسلیغی

دفعه ۱۰۷ فی غره

سنه ۱۲۵۱

امور داخلیه

اموال ایتامك محافظه سنه ومحاسباتنه دائر بالاسی مبارك خط همایون مراحم نمون شهنشاهیله موشح سابقا صدر روم ایلی وحالا امام اول حضرت جهانداری السید محمد زین العابدین افندی حضرتلرینك صدارتلری زمانده تقدیم ایلدکلری اعلام دقت ارتسامیلرینی مشتمل کشیده زیب صحیفهٔ صدور اولان فرمان جلیل الشانك صورتیدرکه عینیله طبع اولنمشدر

* * صورت خط همایون * *

* اشبو فرمان عالیشانم موجبنجه عمل وحرکت وخلافندن حذر ومجانبت اولنه * اعلم العلماء المتبحرین افضل الفضلاء المتورعین ینبوع الفضائل کشاف المشکلات الدینیه حلال المعضلات الیقینیه مفتاح کنوز الحقایق مصباح رموز الدقایق المحفوف بصنوف عواطف الملك الاعلی امام اول شهریارانه‌م اولوب بالفعل روم ایلی قاضیعسکری اولان مولانا السید زین العابدین ادام تعالی فضائله توقیع رفیع همایون واصل اولیجق معلوم اولا که له الحمد والمنه سایهٔ احسانوایهٔ جهاندارانه‌مده هر برمصالح نظام مستحسنه ربط اولنه‌رق محور لایقنده ادا ورؤیت اولنمقده اولدیغندن محافظه‌سی لازمهٔ ذمت ودیانت اولان ایتام حقلرنده بحر زخار مرحمت شاهانه‌م موج انکیز اوله‌رق محافظهٔ اموال ایتامه کمال اهتمامله تلفدن صیانت ایلمك روم ایلی قاضیعسکری بولنانلرك وظیفهٔ حالری اولدیغنه بناء اولبابده سانحه پیرای صدور اولان امر وارادهٔ پادشاهانه‌م موجبنجه بوخصوص دخی برحسن نظامه ربط اولنه‌رق شویله که قسمت عسکریه محکمه سنده بولنان خواجه تعبیر اولنور یکرمی بش نفر کتاب وبش نفر کدکلو محضرانك جمله سی بربرلرینه کفیل اولدقلرینه بناء بونلردن هر کیمك ذمتنه نمقدار مال ایتام تعلق ایدر ایسه جمله سی ضامن اولمق نظامندن ایسه‌ده طرفکدن مخصوص معتمد مأمورلر تعیینیله دفتر منظوقنجه هر برکاتبك عهدهٔ اداره‌سنده اولان ایتام صندقلری کل یوم بربر وصیلریله معا جلب ایله اول امرده صندق کشاد ودروننده صندق پوصله‌سنه نظر ودرصندق قاچ غروش ایسه تعداد اولنوب اجناس ظهور ایدر ایسه نفعا للصغار درعقب ضربخانهٔ عامره‌مه ارسال ایله تبدیل ایتدیریله‌رك ظهور ایدن فضله اصل ماله ضم وبعده دفتر قسام ومحاسبه‌سنه دخی نظر ایله مورثلرینك فوتنده نمقدار مالی اولدیغی جریده‌یه بعد القید محللری تجسس اولنه‌رق استدانه ایدن اصحاب دیون بربرجلب ایله دینلری صحیحمیدر تحقیق واکر رهنله المش ایسه رهنی مخمن تعیین اولنان قیومجی‌یه ارائه وتقویم ایتدریلوب بهاسی دینندن دون واقل ایسه دینه وافی مقدار رهن دخی ضم واکر کفیل ایله المش ایسه کفیلی جلب ایله احوالری تحقق اولنوب اکرملی ایسه دور وادانه‌لری تجدید واکر ضعیف ایسه ایجابنه کوره بر ایکیشر کفیل ضمیله تقویه وتشدید واکر ایکیسندن بری دخی بوغیسه دین تحصیل ویتیمك صندیغنه وضع ایله بدستانه ارسال اولنمسی وفیما بعد صندق کشادی اقتضا ایتدکده وصیسی حاضر اولدیغی حالده مطلقا قسام عسکری حضورنده کشاد وسد اولندقده دخی قفلنك برطرفنه قسام عسکری وبرطرفنه وصی تمهیر ایلیوب بدستانه ارسال اولنمق وبعد الیوم بدستان وباش کاتب وسائر کتاب خانه‌لرنده ومحال سائره‌ده اصلا صندق اچلمامق وبووجهله بروجه حقانیت دفتر اولنه‌رق مقدما وضع اولنمش اولان رهانك پرانطی دیو صرچه اوزوبنه یاپشدرلمش ایکی طاشدن مصنوع قلب بوزك والتون دیو طوماق بلارك وزمرد ویاقوت دیو وضع اولنمش صرچه ویاپمه شیلر وانواع حیله‌لر ظاهر اولمش وجمله سی تحت رابطه‌یه ادخال وچورك واویغونسزلری تطهیر ایله ماعداری تحکیم وتوثیق اولنمش وایچلرنده شریف کامل نام کاتب مال ایتامدن ایکیوز کیسه اقچه‌سی ذمتنه کچورمش اولدیغنی بعد الاقرار کفلاسی اولان یکرمی بش کاتب وبش محضردن قرق بیك غروشی بالتحصیل وهر یتیمك وصیلرینه علی الحساب تقسیم وتسلیم ایتدرلمش وباقیسی دخی مجموع کتبه‌ده ومحضرانك کل یوم حاصل اولان قلمیه واحضاریه‌لرینك نصفلرینی وضع صندق ایله جمع وهر ای نمقدار اقچه جمع اولور ایسه قسام عسکری معرفتیله دیون باقیه‌یه تقسیم اولنمق اوزره قرار ویرلمش ومرقوم شریف کامل طرد واخراج ایله فیما بعد محکمهٔ مزبوره‌ده استخدام اولنمامق اوزره سجلدن مراسله‌سی قیدی حك وشرح اولنمش وبواصول اوزره حسب الامکان اهتمام ودقت اولنه‌رق دفتر موجبنجه مجموع کاتبلرك دردست اداره‌لری اولان صندقلره باقیلوب صاغلنه‌رق درعلیه‌مده وصیلری موجود اولمری بروجه دقت کوریلوب دیار اخرده بولنانلر درعلیه‌مه ورودلرنده وضع وتأسیس اولنان اشبو نظامنامه تطبیق اولنه‌رق بالفعل صدر روم ایلی بولنانلر بوخصوصه دائما ومستمرا نظارت وطرفلرندن معتمد مأمور تعیینیله قسام عسکری بولنانلر محافظهٔ مال ایتامه وجه مشروح اوزره دقت واهتمام ایلمك ومقدما دخی ممنوعاندن اولدیغی وجهله ترکه‌یه کیدن کاتب ومحضر وقاضیعسکر چوقداری ترکه‌دن زنهار مال صاتون المامق وغروشده بر پاره رسم قسمتدن زیاده مال ایتامدن اکرامیه وخدمت نامی ونام اخر ایله براقچه النمامق واکثر کسنه‌لر کار اتخاذیله ترکه‌لردن الدقلری مالی اوزرلرینه یازدیروب بهاسنی ویرمدکلرندن کلینلو وجه ترکه‌لرك اوچ بش سنه‌اردی النه‌میوب دفتر قسامله‌ری دخی یازیله‌میه‌رق پسمانده قالمسنه وبوجهتله کاتب ومحضرك تحصیل ایلدکلری مبالغ دخی ارالقده ذمتلرینه کچه‌رك بتون بتون تلف اولمسنه سبب اولدقلری کرکی کبی تبین ایلمش اولدیغندن بعدازین بومقوله ترکه‌دن مال الوب بهاسنی ویرمینلر علمادن ایسه باب فتواپناهیدن ورجالدن ایسه باب عالیدن وسائر صنفدن ایسه ضابطلری طرفلرندن قسام عسکری پوصله‌سی موجبنجه بروجه حسبی تحصیل اولنمق وبومقوله مشواری معلوم ومجرب اولان کسنه‌لره مال ایتام صاتلامق واکر بلوکباشی ومنادیلر اومقوله‌لره مال ویررلر ایسه کندولردن تحصیل اولنمق وصاتیلان ترکه‌لرك بهالری نهایت یکرمی کونه قدر تحصیل ودفتر وسنداتی تحریر وتکمیل قلنمق وکاتب ومحضر ومنادی اجمالری منظوقنجه تحصیلاتلرینی بردقیقه اوزرلرنده الیقومبوب هرکون رسید مقیدی معرفتیله رسید صندیغنه وضع وتسلیم وسجل محفوظه قید وترقیم اولنمق ومقیده‌مزبور کل یوم بتمیان ترکه‌لرك پوصله‌سنی قسام عسکری طرفنه ویروب تحصیلنه اقدام اولنمق وکاتب ومحضرك یدنده اقچه قالوب برقاچ کون تأخیر ایلدیکی ظاهر اولدقده درعقب ایجابنه کوره تأدیبی اجرا قلنمق وسنه‌ده بردفعه جمله وصی وکاتبلرك محاسبه‌لری معرفت

MILLI KÜTÜPHANE · ANKARA · 1946

شرعله رؤیت اولنوب کبسده‌ده بش غروش خرج محاسبه النمق بافرمان عالی
نظامدن ایسه‌ده محضا ایتام حقنده خیر ونفع ملاحظه‌سیله لدی المحاسبه
اعمال اولنمش اولان مال ایتامك نماسیله یتیم اداره اولنوب فضله‌سی خرج
محاسبه‌یه واق ایسه برمعتاد خرج محاسبه النمق واگر فضله خرج محاسبه‌دن
دون ایسه اصل ماله سرایت ایلیه‌جك مقدار اخذ اونمق فاما اصلا نما
اولمیوبده فضله ظهور ایلدیکجه‌الده محاسبه‌سی بر وجه حسبی رؤیت اولنوب
خرج محاسبه النماسی ومال ایتام اخره ادانه اولندقده رهن اولمیوبده کفیل ایله
وبرادیکی تقدیرجه ملی اوله رق اوچ گفلدن نقصان ایله ویرلمامك واگر
رهن ایله ویریلور ایسه وضع اوانه جق مجوهر رهنلر بودفعه مخمن تعیین اولنان
قیومجی بر براوغلی سروپه دمی کل یوم قسام اوطه‌سنده بولنه رق تقویم بها
ایلیوب اگر ایلدیکی تقویمدن نقصان ظهوریدر ایسه لدی البیع نقصانی
مالندن ضامن اولمق اوزره کندوقلیله کاغد یازوب امضا وتمهیر ورهنك یاننده
حفظ اولنمق ویوخصوصده مسفور بش ماهدنبرو کل یوم مأمورلرك یانلرنده
بولنه‌رق نیجه قلب شیلری ظاهره اخراج ایدرك بلا اجرت بوخدمتده سعی
وغیرت وابراز صداقت ایلدیکنه بناء اوته دنبر وقسام کاتبلری قیومجی‌یه
متعلق ترکه وحلیات فروخت ایلدکلرنده کندویلدکلری قیومجینك دکاننده
مزاد ایتدیروب بعده ترکه‌سنه کوره دکان کراسی نامیله اوچ بش غروش ویرلمك
قاعده قدیمه‌لرندن ایسه‌ده بعدازین اومقوله ترکه حلیاتی اخر دکانده صاتلیوب
مسفورك دکانده صاتلق اوزره قرار ویرلمش واشبو نظام الی ماشاء تعالی
دستور العمل طوتیلوب بوخصوصه صدر روم ایلی بولنانلر وقسام عسکری
دائما ومستمرا نظارت واهتمام ودقت ایلملری وبودفعه انواع ارتکابی
ظاهر اولوب طرد اولنان مرقوم شریف کامل ایله قوم قیولی عارف وقنبور
صادق نام شخصلر اموال ایتامی انواع حیل وفساد ایله اکل وبلعه جسارت
ایلدکلرندن اشبو اوچ نفر کاتب قسمت عسکریه محکمه سندن طرد واخراج
اولنمش اولدیغی بیانیله کتاب ومحضرانك بربرینه کفالتلری دستور العمل
طوتیلق اوزره نظام مذکورك تأکید واستحکامی خصوصی سنکه مولانای
مشارالیه سن طرفکدن اعلام اولنغله اعلامك موجبنجه امر شریفم
صدوریتی بالفعل شیخ الاسلام ومفتی الانام اولان اعلم العلماء المتبحرین
افضل الفضلاء المتورعین مکی زاده مولانا مصطفی عاصم ادام تعالی
فضائله اشارت ایتملریله اشارتلری موجبنجه وجه مشروح اوزره عمل وحرکت
اولنمق فرمانم اولمغین ایمدی سنکه مولانای مشارالیه‌سن اعلامك موجبنجه
نظام مذکوری سجل محفوظه قید ایله الی ماشاء تعالی دستور العمل
طوتیله رق بروفقده خلافی تجویز اولنماسی اسبابنی استحصاله دقت اولنمق
بابنده فرمان اعالیشانم صادر اولمشدر بیوردمکه وصول بولدقده بو بابده
وجه مشروح اوزره شرفیافته صدور اولان فرمان واجب الاتباع
ولازم الامتثالمك مضمون اطاعتقر ونیله عامل اوله سز شویله بیله سز

علامت شریفه اعتماد قیله سز

تحریرفی اواخر صفر الخیر سنة احدی وتسعین ومأتین والف

قاضیعسکر مشارالیه حضرتلری بو بابده طوغریسی وظیفه حقانیتی اجراده
سعی واکتساب ووقایه اموال ایتامله ولی نعمتز وولی نعمت عالم شهنشاه
زمان دام فی سریر الشوکة الی اخر الدوران افندیمز حضرتلرینه دعوات
خیریه‌یی استجلاب بیوردمش وامر عالیشانده اشارت اولندیغی اوزره رؤیت
محاسبه‌ده مدیر تعیین ایلدکلری سابقا شام ملاسی اولوب یوز یشمی دفعه رفیقه
چیقان نقوم وقایع نسخه سنده درج اولندیغی اوزره مکه مکرمه پایه سیله
تکریم اولنان کیچه‌جی زاده حفیدی عبد الحلیم افندی ایله مولانای مشارالیه
حضرتلرینك بیوك مخدوملری موقتا ارمنروم ملاسی السید محمد عماد الدین
افندی مقتضای درایتلری اوزره ایفای حق مأموریت ومشارالیه حضرتلرینك

تنبیهلری اوزره دقت ایتمشلردر

معلوم انام ومستغنی تحریر وافهام اولدیغی اوزره مؤید بنیان نظام محاسن
اسلام ومجدد قوانین سلطنت سنیه ابد قسام اولان پادشاه عسکر پرور
وشهنشاه معارفگستر ولی نعمت بیمنتمز شوکتلو کرامتلو قدرتلو مهابتلو
ولی نعمت جهان افندیمز حضرتلرینك دائما همت بی همتای ملوکانه‌لری
دین ودولت ابد مدته نافع وانواع معارف وفنون حربیه‌یی جامع آثار جلیله
عالم پسند ومأثر جمیله بی‌مثل ومانند اظهار واعمالنده مصروف اولدیغندن
بوندن اقدم ماچقه قشلاق همایونی مجددا تعمیر ایله بر جامع شریف ودرتیوز
نفر شاکردی اسلیماب ایدر ایکی باب مکتب لطیف وکتبخانه وحمام
وخسته‌خانه واجزاخانه‌سی وسائر مشتملاتی مشیر عساکر خاصه حضرت
شهریاری دولتلو احمد فوزی پاشا حضرتلری معرفتیله بالانشا سایه حضرت
شهنشاهیده رهین حسن ختام اولمش اولدیغی وبعض آثار خیریه‌سی
یوز اوچنجی دفعه رفیقه طبع اولنان نسخ تقویم وقایعده دخی بیان اولنمشیدی
الحالة هذه ذکر اولنان مکتبلرك برنده برمقتضای اصول معالمه شاکردان
سکز صنفه منقسم اولمغله صنف اولی مبتدیلر اولدیغندن انلرقومده پرمقاریله
ثلث ورقه مشق ونعم ونصف دائره‌لرده ایکی حرفلی لغتلرنك الف با جزوی
قرائت ایدوب صنف ثانی اوچ حرفلی لغتلرنك عم جزوی وصنف رابع ایله
خامس علم حال وشروط اسلامیه وعقاید دینیه‌لرینی طماش لوحه‌لره تحریر
ونصف دائره‌لرده تقریر ومصنف سادس تعلیمنامه وقانوننامه عسکریه
وصنف سابع ایله ثامن تحفه ونخبه وصرف ونحو وفضائل جهاد وعلم رقم
وهندسه قرائت ورقعه یاز وایله کاغد اوزرنده فن انشایی تحصیل ایلمکده
ومذکور سکزنجی صنفدن مسند وقابلیتلو اولان شاکردلاردن بالانتخاب
یوزنفر شاکرد ایکنجی مکتبه النوب انده علم حساب ومثلثات مستویه ومثلثات
کرویه وعملیات هندسه وعلم هندسه وعلم جبر مقابله وجبك هندسه‌یه تطبیقی
وعلم قطوع مخروطیات وعلم مناظر وعلم تفاضل وتمامی وجرا ثقال وعلم
هیئت وجغرافیا وعلم حکمت طبیعی واجسام صلبه واجسام مائیه وهوائیه
وعلم بحث اجسام ناریه وعلم حل وتراکیب اجسام قرائت اولنوب السنه‌یه دائر
عربی وفارسیدن ماعدا تواریخ دول وملله آشنا اولمق اوزره فرانسه وسائر
لسانلر تحصیل اولنمقده اولدیغندن بشقه فن استحکامات خفیفه وثقیله
وطوبماز کوپری قورمق وبقلعه ویاخود برتحلك مساحه ایله رسم وخریطه‌سنی
یاپمق وطوپ وتفنك وقلیچ وشبش وپیاده وسواری تعلیمنی ویاز کونلرنده
درپاده علم سباحتی دخی تعلم وادمان ایلمکده وشاکردانه لازم اولان آلات
هندسه وادوات سازه مکتب مذکورده اعمال اولنوب مقتضی اولان کتابلر
ترتیب حروفات یاخود لیتوغرافیا ایله طماش اوزرنده طبع وبدلرینه اعطا
ومکتب حربیه مذکورك تعیناتی تعیینات عسکریه‌نك بر بچق قاتی وجامه شویلری
دخی انبشرقات اولوب مأکولات وملبوساتلرینك پاك ونظافت اوزره
اولمسنه وصحت بدن وتربیه‌لرینه کمال درجه دقت وقانوننامه موجبنجه حرکت
واعتنا وشویله که نماز لرینی بش وقتده جماعت ایله جامع شریفده قیلق
واوقتوب اجرا اولنه جق هرفنه بر وقت تخصیص ایله وقتلری کلدکده درحال
یرلو برلرنده بولنمق وبرلرینه ستم ویاخود آدابه مخل فنا افردی سویلدکلرنده
تأدیب اولنمق وبونلره مماثل نیجه شروط وقیود اجرا اولنمقده‌در والحاصل
اشرف نوع انسان اولان ارباب غزا وجهاده لازم اولان علوم وفنونك
جمله‌سی متعدد استاد ومعلملر واسطه‌لریله تحصیل برله سایه عنایت وایه شاهانه ده
مراتب ممتازه‌یه نائل اولمقده درلر اوته دنبر وپادشاه قدردان وشهنشاه
کرامت نشان ولی نعمت عالمیان افندیمز حضرتلرینك شیمه جلیله بنده پروری
وعاطفت شاهانه‌لری اقتضاسنجه کافه بندکان وبومثللو تحصیل هنر ومعارفه
بذل ماحصل تاب وتوان ایدنلر حقلرنده التفات فائض البرکات وعنایات
بکاره غایات ملوکانه‌لری شایان بیورلمقده اولدیغنه ومکتب مذکورده بولنان
مأمورینك تلطیفی ارادة احسانلرنده سنه بناء شهر سابقك بشنجی
مبارك پنجشنبه کونی مکتب حربیه‌یی تشریف همایون شاهانه واقع اوله رق
مشیر مشارالیه وامام اول حضرت شهریاری سماحتلو زین العابدین افندی
وکتخدای دولت علیه پرتو افندی حضراتی ایله میراوا نامق پاشا وشریف
پاشا وسواری وپیاده وطوپچی میرالایلری وعائقملر ایله الای امیناری اولجه
کلوب مبارك ومسعود قدوم میمنت لزوم حضرت شاهانه‌یه انتظارا خارج
باب مکتبده صف بسته مرکز عبودیت اولمقلرنده پادشاه کرامت پناه

افندیمز حضرتلری معیت شاهانه‌لرنده اولان خواص مقربین بك افندیلر
ومابین همایون کاتبلیله مفتخر افندیلر حضراتیله مکتب مذکوری تشریف
واوراده حاضر بولنان ذوات صدر افخمیلری نظر عاطفت اثر شاهانه‌لریله
تلطیف بیوروب جمله بندکان رکاب شاهانه‌لرنده پیشرو اولمه‌رق داخل
مکتبده مجددا انشا بیورلان کتبخانه‌یه پرتو انداز نزول ودرونده شرفبخش
دخول بیوردقلرنده ماده سیاله برفیه تعبیر اولنور آلت الکریقت عملی اجرایه
امر وفرمان معالیعنوان ملوکانه بیورلیوب بعد الاجرا جسته خانه‌لك
رؤیتنه اراده سنیه ملوکانه‌لری شایان بیورلدقده حرارت دمه مبتلا اولان
چند نفر قوللرینی دوای التفات ملوکانه‌لریله شفا بخش جان وتن وتسکین‌ده
حرارت بلون بیوروب بیمارخانه مذکورك تحتنده واقع یمکلك دیوانخانه‌سنده
شبش تعلیم ایدن ضابطان جلسه حفیفه ایله تماشا بیورلدقدن صکره
مکتب معالمدیه یعنی برنجی مکتبی تشریف قلنرنده قوم وطماش وکاغد اوزرنده
یاز ویازنلره عطف نکاه ملوکانه برله یاز ولرینی بالذات دست کرامت پیوست
خسروانه‌لرینه النوب مشارالیهما امام افندی وکتخدا ایکی حضراتنه ارائت
وبوجهتله جمله قوللرینی نائل رهینه مسرت بیوروب ایکنجی مکتبی تشریف بیورلنده
صف بسته قیام اولان اهل مکتب قوللرینه تحصیل فنون حربیه وتکمیل
آداب عسکریه‌لرینه سعی واقدام ایله دین ودولتنه صداقت وخدمت ایلمك
وبونجه صرف نقوم وعنایات نامعدود ایله حسن نظر شاهانه‌لری دائما
اوزرلرنده اولدیغنی ایما ضمنده احسان بیورلات تصویر محاسن سمیر
ملوکانه‌لری ذیور کتابه تعلیق بیورلدقدن صکره اهل مکتبك ایش نخته‌لری
اوزرنده موجود یاز ولرینی ورسم ایلدکلری انواع خریطه‌لر ورسم قلاع
ونقوش شکوفه وازهاری سیر وتماشا واز وقتده بوقدر تحصیللرینی اصفا
تحسین وآفرینه سزا بیوروب وقعا بویله از وقتده حاصل اولان اصول نظام
ومأمورینك دخی بوصورتله کسب مهارت ایتمکده رونما اولان سعی واقداملری
مشیر مشارالیه حضرتلرینك ثمره مساعی بهیه‌لری اولدیغندن حقلرنده
دخی بشقه جه تزاید توجهات حضرت شاهانه حاصل اولمغله بالاده مذکور
علوم وفنونك قرائت اولندیغی قدمه قدمه منتظم دائره‌یه توجه شاهانه برله
خواجه‌زه مخصوص کرسیده آرام وقرار بیوردقلرنده شاکردانك اوقیه‌لری
درسلرندن علم حساب وعلم جبر وعلم هندسه واستحکاماتدن بررسمنه بعد الاجرا
انلره دخی بو وجهله تلطیف بیوروب عودت همایونلری اثناسنده مشارالیه
امام افندی حضرتلری متوجه محراب نیاز ودست بر دعا بارکاه خدای
بی انباز اولمه‌رق دائما ابواب فتح وفتوح یزدانی مفاتیح عون ربانی ایله کشاده
وایام عمر وشوکت واقبال جناب جهانبانی افزون وزیاده اولمق وبویله
نیجه نیجه آثار حسنه ومآثر مستحسنه‌یه مظهر یلری دعالرینی ادا وحاضر
بولنان ذوات ایله اهل مکتب یکزبان لفظ بهین آمین ایصال نه طاق سما
ایلدکلری عقیبنده احیاسنه اراده شاهانه‌لری قلق بیورلان جامع شریفی
لدی المعاینه محراب طرفنده برقاچ پنجره‌لك کشادلیه جامعك روشن اولمسی
امر وفرمان ایله محل مذکوره پنجره کشاد اولنماسنك سببنی سؤال همایون
بیوردقلرنده محل مذکوره مقتضی اولان خزینه اوطه‌سی انشا اوله جغندن
پنجره کشاد اولنمدیغی افاده وبیان قلنمش ایسه‌ده ذکر اولنان خزینه‌لك
آخر مناسب برمحله انشاسیله محل مذکوره پنجره‌لر کشادی خصوصنه اراده
خیریت معتادة شاهانه‌لری رونق افزای سنوح بیوریله رق یالمز والاقبال
اوق میدانی تشریفه رغبت همایون جهانبانیلری شایان بیورلمشدر
ومشارالیه کتخدایك افندی حضرتلرینك حسن طبیعت معارفکستریلری
آتارندن اولمق اوزره مکتب مذکورك انشاسنده موفق اولدقلری

تاریخ بلاغت پیرا ثبت صحیفه املا قلنمشدر

* اوکرنان فن جلیل حربی بونده درس درس *
* قیلیم ایدر نمش نظام عسکر نصرت رهین *
* درس اول اولدی کلك پرتوه تاریخ نام *
* شاه عالم مکتب حربیه یاپدی پك بهین *

برمدتدنبرو طرابلس غرب بکلربکیسی بولنان یوسف پاشا ایله اقربا سندن
محمد بك نام شخص بنده واقع اولان مغایرت وضدیت وعلی التوالی بربرلریله
مخاصمه ومقاتله‌یه جرأت خصوصلری کندیلرینه شبهه‌سز ایله‌رق بوکیفیت کرك
طرابلس وکرك بوادی اهالیسنك اقبلاب راحت وبرلرینی موجب اولمش
وطرف دولت علیه‌دن برقاچ کره مأمور ارسالیله موی الیهمك بیدلری بولنمق
واسایش حال اهالی استحصال قلنمق صورتیرینه تشبث قلنمش ایسه‌ده بیدلری
تألیف اولنه‌مامش ومؤخرا موی الیه یوسف پاشا عزل ایله یرینه اوغلی علی پاشا
بکلربکی نصب اولنمش اولدیغی حالده بنه خارج قلعه‌ده بولنانلر اطوار
سابقه‌لرندن واز کچمیه‌رك طرابلسك محاصره‌دن استخلاصی مهم اوله‌مامش
اولدیغندن بعونه وتوفیقه تعالی حمایه شوکتنواریه حضرت شاهانه‌ده
شومادة اختلالك کلیا دفعی واسایش وامنیت قضیه مرضیه‌سنك استکمالی
اراده سنیه‌سیله بوندن اقدم زبانه همایون احمد بك قومندانسنه ویرلان
سفن دونمای همایون شاهانه ایله برالای عساکر منصوره تعیین وعساکر منصوره
فریقلرندن سعادتلو نجیب پاشا مأمور بیورلمش ومرافقت شرطه توفیق یاری
ودلالت توجهات کرامت آیات جهانداری ایله جمله‌سی محلنه واصل اولوب
فریق مشارالیه طرفندن طرابلس قلعه‌سی داخلا وخارجا ضبط وایکی
طرفنده بولنان اهالی وسکنه‌سی جمله اظهار مطاوعتله هر بری تأمین
اوله‌رق قلعه مرقومك محاصره‌سنه مجاسر اولان مرقوم محمد بك دخی
اول امرده درحال باشنده اولنار کندوسندن یوز چویرمکلرینی بالمشاهده
فرار ایتمش اولدیغندن بشقه مؤخرا بولدیغی محلده رفع وازاله‌سی دخی
حاصل اولمش ومومی الیه علی پاشانك اگرچه فریق مشارالیه طرفنده درحال
ورود واستقبال برله هردراو رسم اطاعتی یرینه کتورمش ایسه‌ده بروقتدنبرو
اداره ایالته قیام ایتمه‌جه وقوعه کلان سوء اعمال ومظالمدن طولایی اکثر اهالی
کندولرندن دلکیر ومتنفر بولندقلرندن فیمابعد طرابلس حکومتنك بونلردن
نزعیله طرف اشرف حضرت خلافتپناهیدن اخراراده پیرلان ذاتك نصب
وتعیین بیورلمسی خصوصی عموم مملکت لسانیله مشارالیه طرفنه افاده واستدعا
اولنه‌رق بوجهتله موی الیه علی پاشانك بعدازین اوراده قالمسی اویه‌میه جغندن
برقطعه فرقتین همایونه ارکابا درسعادته کوندرلمش وفریق مشارالیه دخی
قائمقلق امر عالیسنی فرقت ایتدیرده رك اجرای حکومته مبادرت ایتمکده
بولنمش ایدوکی بودفعه مشارالیه نجیب پاشا طرفندن وارد اولان تحریرات
مأللرندن مستفاد اولدیغنه وغرب ایللرنی ازانا تدرم ممالك محروسهٔ سلطنت
سنیه‌دن اوله‌رق بحمده تعالی سایه حضرت شهنشاهیده هر برمحلك استحصال
حسن نظام واسایشی لوازمنه هم جلیله جناب جهانداری مصروف
بیورلمقده اولدیغنی منافی ایالت مذکوره‌یه دخی دراینکار واعمار مملکت
وجلب قلوب رعیت خصوصلرینه صاحب اقتدار بزداك والی نصب وتعیینی
ومشارالیه نجیب پاشا ایفای مأموریت ایتمش اولدیغندن معینده اولان
عساکر منصوره الاینك اوراده توقیفیله کندوسنك درسعادته جلبی
لازم کلدیکنه وبحر سفید بوغازی محافظه‌سیله یماسنجاغی عهده‌سنده اولان
عساکر منصوره فریقلرندن سعادتلو رائف پاشا اوصاف مذکوره‌ایله موصوف
بولندیغنه بناء قرینه الهام صریحه حضرت تاجداریدن کذران ایدن
شهر ربیع الاولك اون دردنجی جمعه کونی ایالت مرقومه مشارالیه رائف پاشایه
ولواء مذکور ایله یونماز محافظه‌سنك دخی سواری عساکر منصوره فریقلنی رتبه
رفیعه‌سیله درسعادته بولنان سعادتلو سعید پاشا عهده‌سنه توجیهی خصوصنه
اراده سنیه شاهانه متعلق بیورلمش وغرب ایالتلری اوته دنبرو قپودان دریا
بولنان ذاتك نظارتی داخلنده اولمق حسبیله قپوکتخدالرینك غرب ایالتلری
والیلرینه قپوکتخدالری نسبی اصول مرعیه‌دن اولدیغنه بناء عطوفتلو
قپوان پاشا حضرتلرینك قپوکتخدالری رجال دولت علیه‌دن اوقاف همایون
ناظری سعادتلو حسیب افندی پاشای مشارالیهه دخی قپوکتخدالری نصب
ولندیغی خلعت لازمه‌سی اکسا ومشارالیه سعید پاشانك دخی مأموریتی اجرا
ومحل مأموریتنه اسرا برله مشارالیهه دخی ابنه خاصه مدیری حلیم افندی
قپوکتخدالری تعیین قلنمش ومشارالیه رائف پاشا درسعادته ورود ایله بوندن
صکره جه مخصوص دونمای همایوندن بمك سفینه‌یه ارکابا منصبی جانبنه

عزیمت ایتمك اوزره بولنمشدر وطرابلسده بیت المال وعساکر منصوره
نظارتی عنوانیله خدمهٔ دولت علیه دن برینك دخی مأموریتی ایجابنه بناء
متحیزان خواجکان دیوان همایوندن عرمی افندی بالانتخاب عنوان مذکورایله
تمیین اولنه رق خلعت لازمه سی اکسا قلنمشدر

بوسنه والیسی سعادتلو داود پاشا حضرتلری اصدقای وزرای عظامدن
اوله رق مشار الیهك امور موکوله سنده عاقلانه ورویتمندانه حرکت وغیرتی
نزد عالیده معلوم وآشکار اوله رق حقنده توجهات معالی آیات شاهانه برقرار اولمق
حسبیله سایهٔ مکارم موایهٔ حضرت ملوکانه ده وقت شیخوخته استراحت
ایتمك اوزره وزارتی عهده سنده اوله رق درسعادته کلمسی خصوصنه ارادهٔ
محاسنعادهٔ جهانبانی متعلق بیوریله رق بوسنه ایالتی عهده سندن صرف
وتحویل ایله کذلك مشار الیه داود پاشانك اثر ومسلك فقرا پرورانه سنده
احوال مرغوبه سی تجربه اولنمش اصدقای وزرای عظامدن بلغراد محافظی
سعادتلو وجیهی پاشا حضرتلرینه شرف سنوح وصدور بیوریلان ارادهٔ سنیهٔ
شاهانه موجبنجه شهر مذکورك اون یدنجی بازارایرتسی کونی ایالت مرقومه نك
توجیهی خصوصی اجرا ومشار الیهك عهده سندن منحل اولان بلغراد
محافظلغی دخی برمدتدبرو درسعادتده اقامت اوزره بولنان وزرای عظام
سلطنت سنیه دن سعادتلو سبروزی یوسف پاشا حضرتلرینه عواطف
علیهٔ جناب جهانبانیدن توجیه ایله یوم مذکورده مشار الیه باب عالی یه
جلب ایله دوش ایتهاجنه حروانهٔ میامن مبانی اکسا ومتعاقبا حضور همایون
حضرت خلافتپناهی یه رومال اولمق شرف عالیسنه نائلیتله کندوسنه
سرمایهٔ مفخرت ومباهات اولمق اوزره وزارته مخصوص نشان عالیشان
دخی عنایت واعطا وبرموجب ارادهٔ سنیه مشار الیه داود پاشایه دخی
بوسنه دن حرکت ودرسعادته عزیمت ایلمسی کیفیتی تحریر وانبا قلنمشدر

اصول متانت شمول مشروعه ونص کتاب وسنت ایله مؤیده قواعد معقوله
اوزره مؤسس اولوب مدار سلامت معاش ومعاد وما به القوام اسایش بلاد
وعباد اولان دولت علیهٔ سرمدیه دامت فی صیانة الصمدیه نك صنوف
معلومهٔ خدمه سی یعنی سرکار وخدماتده بولنان کافهٔ اهل مناصب ومراتبی
(انزلوا الناس منازلهم) اوشریفنه تطبیقا ومثل مسلم (اعط القوس باریها)
وفقنه توفیقا جانب جلیل المناقب خلافت کبرادن نصب واستخدام اولنمق
قاعدهٔ ملکداریدن اولوب لکن صنوف مذکوره افراد وفروعانی متضمن
امورشتادن عبارت اولمغله جهت وحدتنه یعنی ضابطه سنه ارجاع مصلحتی ایچون
توجیهات علیه پیوستهٔ ترتیب دار الفتوی وتوجیهات رجال وخدمهٔ اقلام
مربوطه یدتسویهٔ باب وکالت کبری وتوجیهات عسکریه دخی هر صنفنك
سرعسکر ومدیری عرضلرینه منوط ایدوکی هویدا اولوب خلاصه جمله سی
طرف مستجمع الشرف حضرت خلافتپناهیدن اصحاب توجیهات ایله بنام
اولان ارکان سلطنت حضراتنه احاله وتفویض بیورلمغله اصحاب توجیهات
دخی امناء دین ودولتدن اولملریله بلا عوض ولا غرض اهل وخدمت
ومنصبده نفس الامری تحری برله بعض خدماتده استیهال ذلن وبعضیسنده
استحقاق زمانی کوزه درك خاکپای اعلی وای سلطنته عرض وانها ایله بنه هر
جاه وخدمت ارادهٔ سنیه ایله توجیه اولنوب اشبو وجه وجیه ایله احکام
شرعیه ومهام مرعیه وکافهٔ مصالح عباد تسویه وتنظیم واجرا اولنمق
اصول حسنه وشروط مستحسنه دن اولدیغندن ماعدا پادشاه قدردان
وشهنشاه مراحم نشان مد ظل رأفته علی مفارق العباد الی یوم التناد
افندیمز حضرتلرینك موهبهٔ سبحانیه اولان سجیهٔ سخیهٔ داورانه لری
اقتضاسنجه هر طریقده بولنان ارباب دانش ودرایت واصحاب بینش
وذکاوت وبالجمله شایستکان عاطفت سایهٔ عنایتوایهٔ جهانبانیلرنده دورجاه
ومراتب ومهجور معاش ورواتب اولمیوب هرکس مقدارندن افزون ترفهه
نائل وتصورندن بیرون مآربه واصل ایکن هر نقدر (لاتجر فی الطلب)
وفقیجه اصحاب حاجات باب ولی نعمت عالمدن استرحام واول اولو درکاهدن
استسهام ایتمکدن ممنوع دکل ایسه ده بعض ارباب امل بالاده بیان اولندیغی
اوزره طرف حضرت خلافتپناهیدن منصوب اولان اصحاب توجیهاته
عرض حال واندن استدعای عنایت ایتمکی خاکپای حاجتروای پادشاهی یه
راجع برکیفیت اولدیغنی بیلیه رك و (کل میسر لما خلق له) سرندن غفلت یله
(المقدور کائن) قضیهٔ مسلمه سنه قناعت ایتمیدرك تسویهٔ امال ارباب استحقاق
واحتیاجه طرف پادشاهیدن مأمور ضابط طریقلرینه مراجعت ایتمکسزین
خلاف وضع طبیعی اوله رق قامت استعداد وقاعده دن برتر مطالب وداعیهٔ
حرص وآزدن مؤثر مآرب رجای نابجاسیله رکاب کامیاب شاهانهٔ ودرکه
والای پادشاهانه بی برر تقریب ایله تجیزه اجتسار ورفع رقاع تصدیعه
ابتدار ایتملریله وبودخی قاعدهٔ سلطنت سنیه یه عدم رعایت وهر صنفك
اصحاب توجیهاتی شانه نقیصه یی مستلزم برکیفیت کورندیکنه بناء فیما بعد
هر طریق اربابی یعنی کرك طریق علمی وکرك کتبه وعسکریده بولنان
بندکان کافهٔ مطالب وآمالرینی ضابطلری واسطه لریله استدعا ونیاز ایتمك
وضابطلری دخی اومثللو ارباب حاجات وآمالك استحقاقنی وغدردن وقایه سنی
لایقیله کوزه درایکن ینه خلاف اصول ومنافیٔ ادب طرف شاهانه یی
برتقریب ایله تجیزه جرأت ایدرلر ایسه اومقوله لر رضای فیض اقتضای
ملوکانه یه مغایر حرکتده بولنه جقلرندن ضابطلری معرفتلریله تأدیب اولنمق
خصوصلرینه بودفعه ارادهٔ کرامت افادهٔ حضرت شاهانه تعلق ایتمش
وصورت ارادهٔ سنیه لازم کلان ضابطانه بیلدرلمش اولمغله هرکسك دخی
معلومی اولوبده بوندن بویله اکا کوره حرکت اولنمق ایچون تفصیل ارادهٔ
علیه باارادهٔ سنیه مقدمجه طبع اولنمغله وبومحله دخی طبع اولنمشدر

شرفیافتهٔ صدور اولان امر وارادهٔ مکارمعادهٔ حضرت جهانبانی موجبنجه
سنهٔ آتیه جمادی الاخره سی غره سندن ضبط ایتمك اوزره حلب ملالغی
باموصلهٔ سلیمانیه محمود پاشا مدرسه سی مدرسی بهاء الدین افندی زاده
محمد عزت افندی یه * وینه غرهٔ مرقومه دن ضبط ایتمك اوزره صوفیه ملالغی
باحرکت التمشلی ثانیهٔ قاسم پاشا مدرسه سی مدرسی همشیری ابراهیم زهدی
افندی یه * وبیك ایکیوز الی اوچ سنه سی شهر ربیع الاخرینك غره سندن
ضبط ایتمك اوزره بوسنه ملالغی محمد شریف افندی یه توجیه بیوریلوب
اشبوشهر ربیع الاولك اون برنجی کونیله مورخ امر عالیلری اعطا اولنمشدر

سانحه پیرای صدور اولان امر وارادهٔ عنایتعادهٔ جناب جهانداری موجبنجه
منحله اولان ثانیهٔ خواجه کمال مدرسه سی کلزمانی زاده حفیدی مصطفی
رأفت افندی یه * وثانیهٔ لطفی بك مدرسه سی کلزمانی زاده حفیدی علی
نشأت افندی یه * وخانقاه قدریه مدرسه سی خلیل افندی زاده عطا بك
زاده میر محمد غالب افندی یه * ودار الحدیث حامد افندی شاعر ماهر احیا
افندی زاده السید یحیی احیا افندی یه ابتدا خارج رتبه لریله توجیه واحسان
وشهر سابقك اون اوچنجی کونیله مورخ رؤس همایونلری اعطاسیله مومی الیهم
شادان بیورلمشلردر

بکلکجیٔ دیوان همایون وکیلی ابراهیم صارم افندینك برادری دیوان
همایون قلمی مهمه نویسانندن اسماعیل ادیب افندی ارباب هنر ومعرفتدن
وشایستهٔ لطف وعاطفت بندکاندن اولدیغنه وبومثللو اصحاب استعداد
ولیاقتك سایهٔ عنایتوایهٔ حضرت شاهانه ده نائل امل اولمسی مقتضای شان
مکارم نشان حضرت خلافتپناهیدن ایدوکنه بناء عواطف علیهٔ جناب
شهنشاهیدن مومی الیهه خواجه لك رتبهٔ معتبره سی توجیه واجرا واقتضا ایدن
رؤس همایونی تصدیر واعطا قلنمشدر

ترحاله متصرفی سعادتلو امین پاشا حضرتلرینك قاپنی ابراهیم بك بوندن
اقدمجه درسعادته جلب اولنمش وبودفعه عواطف علیه حضرت کیتی ستانیدن
عهده سنه قپوجی باشیلق رتبه رفیعه سی احسان بیورلمش وشرف افزای
سنوح وصدور بیوریلان ارادهٔ عنایتعادهٔ شاهانه موجبنجه میر مومی الیهك
بعد ازین درسعادتده خدمت لازمه سنده قیام ایتمسی ایجاب مأموریتندن
بولنمشدر